

Сарајево, 22.10.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 15.10.2018.- 19.10.2018.**

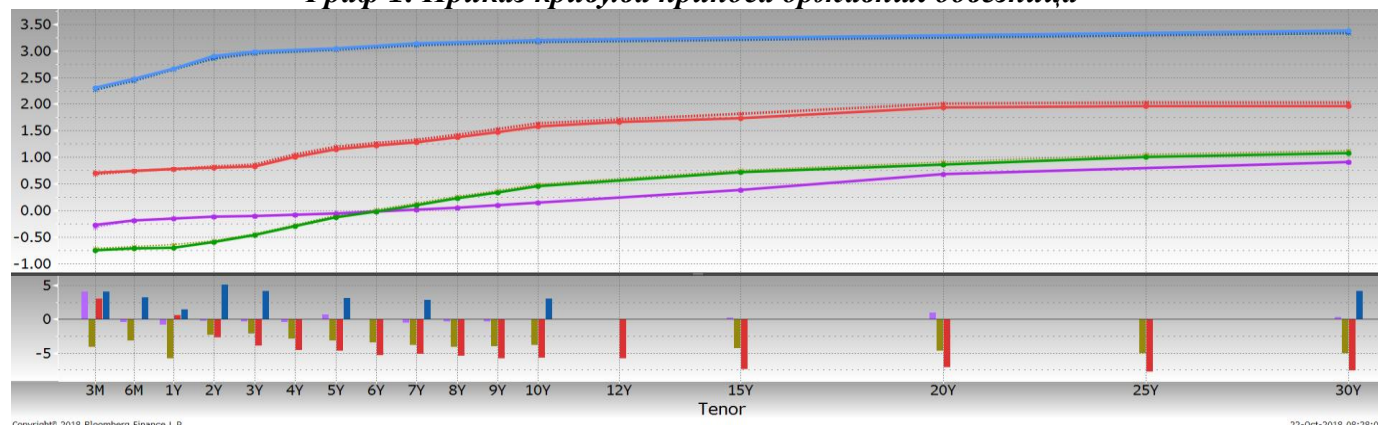
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	12.10.18	-	19.10.18	12.10.18	-	19.10.18	12.10.18	-	19.10.18	12.10.18	-	19.10.18
2 године	-0,56	-	-0,58	↘	2,85	-	2,90	↗	0,84	-	0,81	↘
5 година	-0,10	-	-0,13	↘	3,01	-	3,05	↗	1,20	-	1,15	↘
10 година	0,50	-	0,46	↘	3,16	-	3,19	↗	1,63	-	1,58	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	12.10.18	-	19.10.18
3 мјесеца	-0,693	-	-0,711
6 мјесеци	-0,678	-	-0,709
1 година	-0,616	-	-0,669

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 19.10.2018. године (пуне линије) и 12.10.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Дешавања у вези с нацртом буџета Италије су и током протекле седмице била у фокусу тржишта еврозоне. Приноси италијанских обвезница су биљежили веома волатина кретања, због различитих вијести о ставу Европске комисије о овом питању. **Европска комисија је у четвртак Италији послала писмо у којем је наведено да су планови потрошње претјерани.** У писму је затражено појашњење разлога због којих Италија планира очигледно значајно одступање од приједлога који су усвојени од стране Савјета и који су наведени у Пакту о стабилности и расту те се додаје да је ниво одступања „без преседана“. Ипак, на крају протекле седмице комесар Европске комисије Moscovici је изјавио да се неће мијешати у економске политике нове Владе. Поред тога, Агенција за додјелу кредитног рејтинга **Moody's** је на крају седмице **донијела одлуку да смањи кредитни рејтинг Италије за једну степеницу на Баа3 те промијени изгледе рејтинга на „стабилан“ с „негативан“.** Узимајући у обзир да су ранији негативни изгледи рејтинга већ припремили тржиште за смањење рејтинга, промјена изгледа рејтинга на „стабилан“ је према тржишним аналитичарима отклонила непосредну опасност од додатног смањења рејтинга на неинвестибилни статус у наредних 12 мјесеци. Наведено је утицало на оштар пад приноса италијанских обвезница током трговања у петак. Посматрано на седмичном нивоу, приноси

италијанских обвезница су смањени између 9 и 30 базних поена, при чему је највећа промјена забиљежена код обвезница краћег рока доспијећа. У истом периоду приноси сигурнијих обвезница су забиљежили пад, па су тако приноси њемачких обвезница смањени између 2 и 4 базна поена. Раст приноса забиљежиле су шпанске обвезнице након одлуке Врховног суда да банке треба да плаћају (чак и ретроактивно) таксу у износу од 1% на хипотекарне кредите, повећавајући трошкове које су до сада сносили клијенти банака. Након ове одлуке дионице шпанских банака су забиљежиле приличан пад, услед очекивања да би овај закон могао коштати банке око 24 милијарде EUR, што је утицало на то да већ дан након доношења ове одлуке Врховни суд у петак саопшти да ће поново ревидирати овај приједлог. Предсједник ЕЦБ-а Draghi је на самиту ЕУ лидера изјавио да су изгледи привредног раста еврозоне позитивни како је експанзија и даље јака и широко распрострањена, иако не онолико колико је то био случај прошле године. Он је додао да је у посљедње вријеме ситуација мало погоршана, наводећи ризик од ескалације трговинских тензија, као и да би земље које се супротстављају правилима ЕУ могле довести до погоршања услова у финансијском сектору.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	АВГ	14,7	16,6	12,6
2.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	АВГ	-	2,5%	2,2%
3.	Биланс буџета – Белгија (у милијардама EUR)	СЕП	-	-8,55	-4,62
4.	Ниво дуга – Италија (у милијардама EUR)	АВГ	-	-2.326,5	-2.342,1
5.	Индустријске поручбине – Италија (Г/Г)	АВГ	-	0,9%	2,8%
6.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка	ОКТ	-12,0	-24,7	-10,6
7.	Стопа инфлације – ЕЗ	СЕП	2,1%	2,1%	2,0%
8.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR)	АВГ	-	23,9	19,5
9.	Стопа незапослености – Холандија	СЕП	-	3,7%	3,9%
10.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	АВГ	-	2,2%	2,6%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице биљежили раст под утицајем очекивања да ће Фед наставити с повећањем референтне каматне стопе. Међутим, тај раст је био ограничен актуелним дешавањима у Италији и пооштреним односима САД са Саудијском Арабијом. Током протекле седмице објављен је записник с посљедње сједнице FOMC-а. Према овом записнику је евидентно да су се сви чланови FOMC-а, на септембарској сједници овог тијела, залагали за даље повећање референтне каматне стопе, упркос ставу предсједника САД-а да је Фед већ превише повећао референтну каматну стопу. Већина чланова FOMC-а се, судећи према овом записнику, залаже за повећање референтне каматне стопе на ниво нешто виши од нивоа који представља неутралну монетарну политику. У овом записнику је наведено и то да је привреда САД забиљежила снажан економски раст, али су, као фактори који би могли да га угрозе, наведени пооштрење трговинских односа САД и њихових партнера, као и актуелна дешавања у другим привредама. У редовном полугодишњем извјештају, који је објављен протекле седмице, Министарство финансија САД-а је навело да ће недавно забиљежена значајна депрецијација кинеске националне валуте (CNY) вјероватно погоршати трговински дефицит који САД има у односу на Кину. Ипак, оно што је привукло пажњу аналитичара је то што се Министарство финансија САД-а суздржало од тога да Кину наведе као земљу која манипулише својом валутом, што је донекле ублажило забринутост инвеститора због пооштрених трговинских односа између ове двије земље.

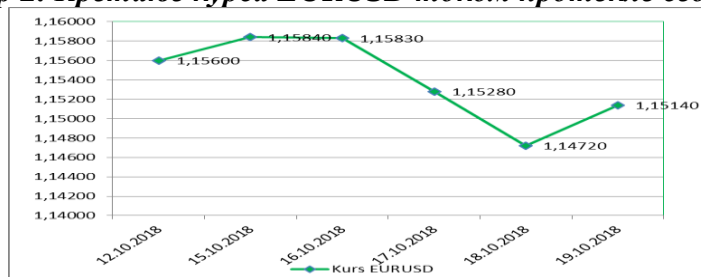
Табела 4.: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Њујорка	ОКТ	20,0	21,1	19,0
2.	Индекс индустријске производње (М/М)	СЕП	0,2%	0,3%	0,4%
3.	Искориштеност капацитета	СЕП	78,2%	78,1%	78,1%

4.	Индекс производње прерађивачког сектора	СЕП	0,2%	0,2%	0,3%
5.	Индекс цијена кућа (М/М)	СЕП	-5,6%	-5,3%	7,1%
6.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	СЕП	2,0%	-0,6%	-4,1%
7.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М)	СЕП	-0,9%	-3,4%	-0,2%
8.	Индекс водећих економских индикатора (М/М)	СЕП	0,5%	0,5%	0,4%
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	13.ОКТ	211.000	210.000	215.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1560 на ниво до 1,1514.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Најактуелнија тема у Великој Британији и даље је постизање споразума око Брежита, који није реализован ни у протеклој седмици. Преговори су заустављени када је премијерка Мау појаснила да неће моћи потписати тренутне услове споразума о Брежиту на састанку с ЕУ лидерима који се одржао током протекле седмице. Заједничка изјава из одјељења за Брежит и Броја 10 је указала на то да су, упркос реалном прогресу у бројним кључним подручјима, остала нека неријешена питања. Гласноговорник Демократске партије Сјеверне Ирске Wilson је изјавио да вјерује да је непостизање споразума о Брежиту “вјероватно неизбежно”, с обзиром на начин на који се ЕУ понашала, узимајући у обзир да су премијерку Мау “стјерали у ћошак” те сматра да је у тренутној ситуацији непостизање споразума оно што ће доминирати већином у Доњем дому Парламента. Ипак, премијерка Мау је истакла да вјерује да је и даље могуће постићи споразум, али одбија да прихвати специфичан споразум у вези са Сјеверном Ирском. Вицегувернер ВоЕ Cunliffe је приликом обраћања у Парламенту истакао да у случају непостизања споразума с ЕУ, GBP може да забиљежи велики пад. Према његовом мишљењу, кретање валуте је под утицајем преговора с ЕУ, док тренутна вриједност рефлектује бројне могуће исходе.

С обзиром на то да је инфлација забиљежила спорији раст од очекиваног, ВоЕ је дато више простора да успори с растом референтне каматне стопе. Иако би бржи раст плата могао подстаћи цјеновне притиске, неизвјесности око Брежита би могле појачати и неизвјесности у економији. Гувернер ВоЕ Carney је изјавио да је потребан лимитиран и постепени раст референтне каматне стопе како би се контролисала инфлација, а тржиште очекује наредну промјену након што Велика Британија формално напусти ЕУ блок у марту 2019. године.

Гувернер ВоЕ Carney је указао на утицај непостизања споразума о Брежиту по тржиште некретнина. Према најгорем сценарију, цијене некретнина би могле биљежити пад за 35% током трогодишњег периода након Брежита. Ипак, како сматра Carney и ВоЕ, овакав пад је претјеран. Иако је непостизање споразума око Брежита највећа пријетња за тржиште некретнина у Великој Британији, не очекује се да ће оваква ситуација потакнути кредитну кризу или раст каматних стопа. Стога би такве околности спрјечиле значајан пад цијена некретнина.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) ОКТ	-	0,9%	1,2%
2.	Захтјеви незапослених за помоћ СЕП	-	18.500	14.200
3.	Просјечне седмичне зараде АВГ	2,9%	3,1%	2,9%
4.	ILO стопа незапослености (мјерена квартално) АВГ	4,0%	4,0%	4,0%

5.	Инфлација (Г/Г)	СЕП	2,6%	2,4%	2,7%
6.	Малопродаја (Г/Г)	СЕП	3,6%	3,0%	3,4%
7.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	СЕП	4,5	4,1	5,6

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,87909 на ниво од 0,88121, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3153 на ниво од 1,3076.

ЈАПАН

Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's је почетком протекле седмице саопштила да је перспектива за банкарски систем Јапана стабилна, као што је то било 2012. године. Потпредсједник Moody's Yamamoto је изјавио да се очекује раст БДП-а за 1,1% у текућој години и 1,0% у 2019. години, док ће се стопа незапослености додатно смањити. Министар финансија Јапана Aso демантовао је вијест да су САД преговарале с Јапаном о укључивању одредби за спречавање манипулације валутама у оквиру трговинског споразума. Истовремено, трговински представник САД Lighthizer обавијестио је Конгрес о намјери америчке администрације да започне трговинске преговоре с ЕУ, Великом Британијом и Јапаном.

У анонимном истраживању Reutersa, 30% анкетираних јапанских компанија је изјавило да осјећа ефекте трговинског рата између САД и Кине (у мају је тај проценат износио 3%), с обзиром на то да исте постају колатерална штета која има значајне производне капацитете у региону Кине.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

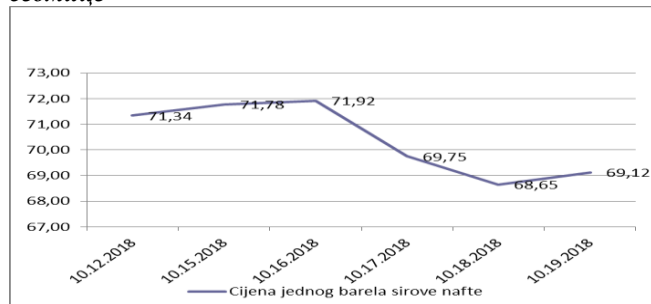
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г)	СЕП	1,3%	1,2%	1,3%
2.	Темељна инфлација (Г/Г)	СЕП	0,45	0,4%	0,4%
3.	Трговински биланс (у млрд JPY)	СЕП	-45,1	139,6	-444,6
4.	Извоз (Г/Г)	СЕП	2,1%	-1,2%	6,6%
5.	Увоз (Г/Г)	СЕП	13,7%	7,0%	15,4%
6.	Индустријска производња (Г/Г) F	ABГ	-	0,2%	2,2%
7.	Индекс искориштености капацитета (М/М)	ABГ	-	2,2%	-0,6%

JPY је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 129,69 на ниво од 129,58. JPY је благо депрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 112,21 на ниво од 112,55.

НАФТА И ЗЛАТО

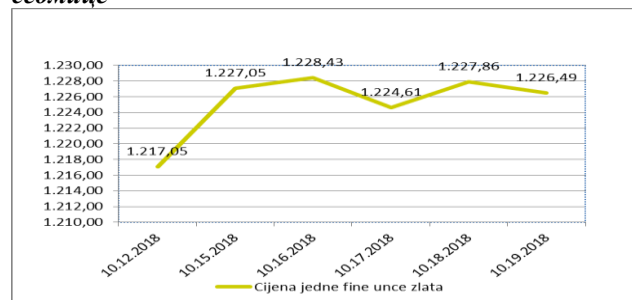
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела нафте је износила 71,34 USD (61,71 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је биљежила раст, који је био подстакнут пооштрењем односа САД и Саудијске Арабије. Наведено је пооштрило забринутост инвеститора око ефеката које ће санкције САД према Ирану имати на глобално тржиште нафте, односно повећало је бригу око тога како ће бити надокнађене смањене испоруке нафте из Ирана након активације ових санкција, које ће се десити почетком наредног мјесеца. Међутим, објављивање података о неочекиваном повећању залиха нафте за 6,5 милиона барела на седмичном нивоу је половином протекле седмице утицало на смањење цијене нафте. Допринос даљем смањењу цијене овог енергента, које је забиљежено током трговања у четвртак, је дало и објављивање податка о успорењу економског раста у Кини током трећег квартала (6,5% на годишњем нивоу, претходно 6,7%). Међутим, цијена нафте је током трговања у петак забиљежила благи раст, након што је министар за енергетику Саудијске Арабије Khalid Al-Falih изјавио да ова земља неће користити питање нафте за рјешавање било којих политичких тензија, укључујући и актуелну. У петак је објављена информација о томе да је број активних бушотина нафте у САД повећан на највиши ниво у посљедње три године (873). На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила 69,12 USD (60,03 EUR) по барелу.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.217,05 USD (1.052,81 EUR). Цијена злата је и током протекле седмице наставила да биљежи највиши ниво у посљедња три мјесеца, под утицајем јачања глобалних геополитичких тензија, али и велике забринутости инвеститора због проблема у вези с усвајањем буџета Владе Италије. Европска комисија током протекле седмице није прихватила приједлог буџета Владе Италије те су захтијевана додатна појашњења плана потрошње. Поред наведеног, допринос расту цијене једне fine унце злата дало је и значајно смањење вриједности глобалних акцијских индекса, забиљежено током протекле седмице. Инвеститори у САД су забринути због ефеката који ће пооштрени трговински односи између САД и Кине имати на привреду САД, али и очекивано Федово повећање каматних стопа. Пажња учесника на тржишту злата ће током ове седмице бити усмјерена на објављивање податка о расту привреде САД током трећег квартала текуће године, за који се очекује да ће бити мањи од претходног (4,2% на годишњем нивоу). Током протекле седмице објављена је информација да је Народна банка Мађарске током октобра значајно повећала позиције монетарног злата у својим девизним резервама с нивоа од 3,1 тону, колико је имала крајем протеклог мјесеца, на тренутни ниво од 31,5 тона. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.226,49 USD (1.065,22 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.